

นายบัญญัติ สุช่วย
ประชานศาลอภิการ
พ.ศ. ๒๕๖๓ - ปัจจุบัน

นายบัญญติ สุชีวะ

นายบัญญติ สุชีวะ เกิดเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๗ ที่ตำบล
นครสวารค์อก อําเภอเมืองนครสวารค์ จังหวัดนครสวารค์ เป็นบุตรคน
บรรณกิจปรีชา (พ่อ สุชีวะ) และนางล้วน สุชีวะ สมรสกับ คุณหญิงสุมน สุชีวะ
นามสกุลเดิม สุนทรารชุน มีบุตร ๕ คน คือ นางชลាមร บุญชานนท์
ดร. กฤชญา สุชีวะ นางรัตนากรณ์ เทพชาตรี และนายชาคร สุชีวะ

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้เริ่มการศึกษาที่โรงเรียนประจำอําเภอจันทร์อุทิส
จังหวัดนครสวารค์ สอนໄล่ได้ชั้นมัธยมบีที่ ๓ และได้ย้ายไปเรียนที่โรงเรียน
ประจำจังหวัดตาก สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมบีที่ ๖ จากโรงเรียนประจำจังหวัด
นครสวารค์ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ต่อมา พ.ศ. ๒๔๘๑ - ๒๔๘๒ ศึกษาต่อที่แผนก
เตรียมปริญญาทางวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง สอนได้เตรียมปริญญา
พ.ศ. ๒๔๘๓ ศึกษาต่ออีก ๓ ปี ที่มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง
ได้เป็นธรรมศาสตร์บัณฑิต และในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้ไปศึกษาต่อวิชากฎหมายที่
สำนักศึกษากฎหมาย GRAY S' INN ณ ประเทศอังกฤษ อิกเป็นเวลา ๓ ปี สอนໄล่
ได้และได้รับเรียกเป็นเนติบัณฑิตอังกฤษ (Barrister - at - Law) เมื่อวันที่ ๒๙
มิถุนายน ๒๕๐๒ และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นศาสตรา
จารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ นอกจากนี้มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยรามคำแหงยังได้ขอรับพระราชทานดุษฎีบัณฑิต
กิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์เป็นเกียรติแก่นายบัญญติ สุชีวะ อิกด้วย

นายบัญญติ สุชีวะ ได้เข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๔๘๖ ใน
ตำแหน่งจ่าศาลจังหวัดกบินทร์บุรี วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๙๐ ย้ายไปเป็นจ่าศาล
จังหวัดชลบุรี วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๒ เป็นผู้พิพากษาในกระทรวงยุติธรรม
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๔๙๔ เป็นผู้พิพากษาศาลจังหวัตร้อยเอ็ด วันที่ ๒๕

พฤษภาคม ๒๕๙๘ เป็นผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรสาคร วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๒ เป็นผู้พิพากษาประจำกรรมการ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๐๕ เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำกรรมการ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๖ เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๐๗ เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำกรรมการ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๐๘ ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกा วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๐๙ เป็นเลขานุการศาลฎีกា วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๐ เป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกា วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๑ เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าคณะกรรมการอุทธรณ์ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๑๒ เป็นรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ โอนมาเป็นข้าราชการธุรการสามัญชั้นพิเศษ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดกรุงยุติธรรม วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๗ โอนกลับไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าคณะกรรมการศาลฎีกា วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๐ เป็นรองประธานศาลฎีกា และเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ จึงได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกា จนถึงปัจจุบันนี้

นายบัญญติ สุชีวะ มีหน้าที่การงานพิเศษที่สำคัญ คือ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๙๘ เป็นกรรมการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการยกโทษ กรรมการตรวจนับคะแนน การเลือกคณะกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิ ในปี ๒๕๐๕ เป็นเลขานุการคณะกรรมการตุลาการตั้งแต่ปี ๒๕๑๑ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงเข้าเป็นคณะกรรมการตุลาการตลอดมาจนกระทั่งปัจจุบัน เป็นอนุกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สอบคัดเลือก เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นกรรมการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา พ.ศ. ๒๕๐๙, ๒๕๑๑, ๒๕๑๒ และ ๒๕๑๔ และเป็นผู้บรรยายในการอบรมผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาประจำกรรมการ และผู้ช่วยผู้พิพากษาหลายรุ่นเป็นกรรมการเนติบัณฑิตยสภา กรรมการอำนวยการ อบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ จนถึงปัจจุบัน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้รับแต่งตั้งเป็นบรรณาธิการคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี

ของประเทศไทย และเป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาปล่อยผู้รับการอบรมในสถานอบรมและฝึกอาชีพ ของกระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้เป็นกรรมการพิจารณา การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย เป็นกรรมการประสานงานของสภาคุณามั่นคงแห่งชาติ และได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสมชชาแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นกรรมการบริหารและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการพิจารณาข้อยุติจากการสัมมนาวิชาการทางกฎหมายครั้งที่ ๒ และเป็นอนุกรรมการวางแผนพัฒนาเยาวชนแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และ ๒๕๑๐ เป็นกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๑๙ “ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายของนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าหน้าที่ทำงานฝ่ายกฎหมายและทำหน้าที่ร่วงรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๙ และเป็นกรรมการที่ปรึกษากฎหมายของกระทรวงยุติธรรม กรรมการพิจารณาชำระสังคมมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยครอบครัว ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ และ ๒๕๑๒ เป็นกรรมการร่างกฎหมายสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ถึงปัจจุบัน เป็นกรรมการปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๙ จนถึงปัจจุบัน เป็นกรรมการประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ จนถึงปัจจุบัน และเป็นกรรมการแผนกธรรมศาสตร์มูลนิธิ “อันันทมหิดล” ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๘ จนถึงปัจจุบัน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นกรรมการหน่วยวิทยากรของกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นกรรมการปรับปรุงงานศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นประธานกรรมการจัดทำสถานที่ทำการศาลฎีกานและศาลลูกธรรม์ ในด้านการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นกรรมการพิเศษเพื่อพิจารณาอนุสัญญาต่าง ๆ ของกระทรวงต่างประเทศ ทั้งเคยเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมเพื่อทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางศาลระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ และในการประชุมกฎหมายแห่งโลก ครั้งที่ ๑๐ ณ เมืองเชาเปาโล ประเทศบราซิล เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๔

นายบัญญติ สุชีวะ ได้เป็นผู้บรรยายในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ดังนี้
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นผู้บรรยายวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป คณะพาณิชยศาสตร์และภาษาไทย พ.ศ. ๒๕๐๕ และ ๒๕๐๙ วิชาค้าประกัน แผนกนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๕ วิชาประวัติศาสตร์กฎหมาย กฎหมายระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๐ และ ๒๕๑๑ วิชาปรกันภัย ตั้งแต่ ๒๕๑๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๘ นิติกรรมและสัญญา พ.ศ. ๒๕๑๙ วิชาทรัพย์ ตั้งแต่ ๒๕๑๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๓ วิชาประวัติศาสตร์กฎหมายสากลในชั้นปริญญาโทของบัณฑิตวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๓

ในสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

เป็นผู้บรรยายวิชาทรัพย์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ จนถึงปัจจุบัน และวิชาที่ดิน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๓ จนถึงปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์

เป็นผู้บรรยายวิชาทรัพย์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๑ จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๕ และ พ.ศ. ๒๕๑๙ จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๓ วิชาปรกันภัย พ.ศ. ๒๕๑๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๗ วิชาพยาน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๙ ถึง ๒๕๒๑ วิชากฎหมายอาญาพิสดารในชั้นปริญญาโท ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๑ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เป็นผู้บรรยายวิชาทรัพย์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๓

นอกจากนี้นายบัญญติ สุชีวะ ยังเป็นผู้บรรยายวิชาพยานที่โรงเรียนนายทหารเหล่าพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ จนถึงปัจจุบัน

ส่วนในด้านงานเขียนของนายบัญญติ สุชีวะ ปรากฏดังนี้ คือ คำอธิบาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์ และคำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยปรกันภัย

บทความในหนังสือดุลพิธี มีความลักษณะดังนี้

ความผิดฐานผ่าคนตายตามกฎหมายอังกฤษ, การทำสัญญาในอังกฤษ, การฟ้องคดีอาญาในศาลอังกฤษ, สิ่งพหลอยได้จากการดูงานของข้าพเจ้า, ทรัศต์, ความรับผิดในการทำละเมิด, สัญญาห้ามประกอบอาชีพหรือการค้าแข่งขัน, การตีความเอกสาร, ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย, การรับฟังข้อเท็จจริงในคดีอื่น, อันเนื่องมาแต่ ๒๕๓๗, คำบรรยายผลงานของกระทรวงยุติธรรม, กระทรวงยุติธรรมและศาลของอเมริกา, การประสานงาน, ข้อสังเกตหลังจากที่ประชุม ก.ต., และ ข้อสังเกตในการซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานและการเขียนคำพิพากษา,

บทความในหนังสือบทบัญญัติพิเศษ มีดังนี้ เอกเทศสัญญาทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ, ประมาณ, การฟ้องคดีเกี่ยวกับฝ่ายบริหาร, คำสั่งระหว่างพิจารณา, ศาลฎีบุญ, สืบแก้ไขเอกสาร, หมื่นประมาณ, ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับหน้าที่นำสืบในคดีแพ่ง, วันกระทำการพิจารณ์ของบุกรุก, ข้อสัญญาที่กำหนดขึ้นฝ่ายเดียว, เครื่องหมายการค้า, ที่ดินมีเปล่าและส่วนควบ, แบ่งคิดจากมาตรา ๑๒๕๙, ที่ดินมีเปล่า, ความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล,

และมีบทความเรื่อง “การจำยอม” และ “ร้องขอทรัพย์” ที่ลงพิมพ์ในหนังสือนิติศาสตร์ วารสารคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นอกจากนี้บทความที่ลงพิมพ์ในหนังสือวารสารกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีอีก ๓ เรื่อง คือ “การกระทำการตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน”, “การแสดงเจตนาของนิติบุคคล”, “การโอนกรรมสิทธิ์ในสัญญาซื้อขาย”

บทความที่ลงพิมพ์ในหนังสืออื่น ๆ เช่น “การเป็นตัวแทน” ลงพิมพ์ในหนังสือนิติประยุกต์ พ.ศ. ๒๕๐๙, “แนวทางตีความกฎหมายภาษีอากรของศาล” ลงพิมพ์ในหนังสือสรุปการนำเสนอ พ.ศ. ๒๕๑๑, และ “ที่ดินในส่วนที่เกี่ยวกับคนต่างด้าว” ลงพิมพ์ในวารสารสมาคมธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๔๙๒	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๘๓	เหรียญบรมราชกิริยา (เงิน)
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๔๙๕	จตุตราภรณ์ชั้งเพือก
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๔๙๗	ตริตราภรณ์มงกุฎไทย
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๐๑	ตริตราภรณ์ชั้งเพือก
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๐	ทวีดิยาภรณ์มงกุฎไทย
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๒	ทวีดิยาภรณ์ชั้งเพือก
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๔	เหรียญจักรพรรดิมาลา
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๕	ประดิษฐาภรณ์มงกุฎไทย
วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๑๕	ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๗	ประดิษฐาภรณ์ชั้งเพือก
วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๑๘	ทุติยจุลจอมเกล้า
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘	มหาวชิรมงกุฎ
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๒	มหาปรมาภรณ์ชั้งเพือก

ในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น ท่านได้กล่าวว่าชีวิตในการรับราชการ ของท่านค่อนข้างจะรบเรียนไม่มีอุปสรรค เมื่อได้อ่านบัญญัติจากมหาวิทยาลัย วิชาธรรมศาสตร์และการเมืองแล้ว ก็ไปสอนเป็นอาจารย์ประมาณ ๖ ปี จึงมาสอบเป็นผู้พิพากษา ตอนสำเร็จการศึกษาจากธรรมศาสตร์ฯ มีอายุน้อยที่สุดในรุ่น เพียง ๑๙ ปี ๕ เดือน สมัยที่บรรจุเป็นผู้พิพากษา เรียกว่า ผู้พิพากษาในกระทรวง ยุติธรรม ไม่มีผู้ช่วยผู้พิพากษา ผู้พิพากษาในกระทรวงสามารถพิจารณาพิพากษา คดีได้ สิ่งที่รู้สึกว่ายากลำบากในการทำงาน ก็คือการเขียนคำพิพากษา แม้ บังคับจะต้องดำเนินเป็นประธานศาลฎีกา ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและการปกครองคน ก็มีความรู้สึกว่าการเขียนคำพิพากษายากกว่าการปกครองคนมาก

ในเรื่องการวางแผนด้วยของผู้พิพากษา ท่านมีความเห็นว่า ต้องให้เหมาะสมสมไม่มากไม่น้อยเกินไป ไม่ทำตัวให้คล่องเกินไปหรือเก็บตัวเกินไป การไปงานสังคมอย่างพิธายามไปคนเดียว ถ้ามีใครเข้าเชิญเราไปก็ไปทั้งศาลทั้งคณะ หากได้รับการขอร้องความช่วยเหลือเกี่ยวกับคดีจากคนสนิทคุณเคย ทางแก้ควรพูดกับเข้าดี ๆ และบอกว่าจะให้ความเป็นธรรมอย่างเต็มที่ไม่ต้องเป็นห่วง แต่เวลาพิจารณาคดีจริง ๆ ก็พิจารณาแต่เฉพาะความเป็นธรรมตามท้องสำนวนเท่านั้น อย่านำเอาคำขอร้องมาพิจารณาด้วย

ความภูมิใจในชีวิตนั้น เมื่อได้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกา ท่านรู้สึกภูมิใจมาก แต่สิ่งที่ภูมิใจที่สุดก็คือ การได้รับปริญญาในศิลปศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เพราะเรียนหนังสือที่นั้น จบที่นั้นและเป็นอาจารย์อยู่ที่นั้นอีกด้วย

คติชีวิตของท่าน คือ “เกียรติยศ ศักดิ์ศรี สำคัญยิ่งกว่าเงิน”
